

1. Æ ŋu mi ci Kuoth æ lär Mu-thæth mëë cæ ruac kæ Mu-thæth ræi but-butä mi pýt wii Pääm Thii-nay?

-Ci Kuoth æ lar i bæ Mu-thæth luœc Pààm Thii-nay.

2. Ci Kuoth läræ bèn tit kæ nòòñ Mu-thæth Pààm Thii-nay?

-Juä.

3. Ci Kuoth ŋu lär Mu-thæth wii pààm?

-Kuoth gòòræ šoo bæ ŋut kuèñ piny kænæ Gaat Ith-rÿl.

4. Kä æ ŋut indiæn min gòòr Kuothæ i bæ lät kænæ Gaat Ith-rÿl œ?

-Ci Kuoth wèè mi wä Gaat Ith-rÿl ŋutkä diaal luøth, bä kæ pöth.

5. Kä mi kèn Gaat Ith-rÿl ŋuøtkæ luøth, æ ŋu mi dè Kuoth æ læl?

-Bi Kuoth kæ duäc.

6. Æ ŋu mi ci Gaat Ith-rÿl æ luœc Kuoth?

-Ci Gaat Ith-rÿl Kuoth jiok i bikæ ŋuøtkæ diaal luøth.

7. Car Gaat Ith-rÿlæ i tèkæ kæ luàñ mi kààpkæ ni ŋuøt Kuøth æ kæn?

-Juä.

8. Æ ŋu car Gaat Ith-rÿlæ i tèkæ kæ luàñ mi kààpkæ ni ŋuøt Kuøthœ?

-Kæ šoo kæ næi ti nyieth-nyieeth kænæ ji liakä.

9. Tè Gaat Ith-rÿl kæ luàñ mi dè kääp in ŋut Kuøth diaal?

-Šèth.

10. Æ ŋu /ci Gaat Ith-rÿl ŋuøet Kuøeth dè luäñ kæ kàp œ?

- Kæ ſoo ca kæ dap æ la gaat A-dœam kænæ Yip.
- Kæ ſoo ca kæ dap æ la kuaany duirä.
- Kæ ſoo ca kæ dap æ la kuaany Ciæ-tan.

11. Ñäc Kuothæ æn ſoo Gaat Ith-rÿl /ca ŋuøetkæ dè luäñ kæ kàp?

-Juä.

12. Mi ñäc Kuothæ i /ci Gaat Ith-rÿl ŋuøet diaal bi luäñ kæ kàp, kæ æ ŋu gor Kuothæ i bæ ŋuøet yian piny kænæ Gaat Ith-rÿl œ?

-Kuoth gòøræ ſoo bæ ſut yian piny kænæ Gaat Ith-rÿl kæ ſoo gòøræ jæ i bæ Gaat Ith-rÿl ñièc kæ duøeøer.

13. Kæ æ ŋu mi gor Kuothæ i bæ ñiic ni Gaat Ith-rÿl?

- Kuoth gòøræ ſoo bæ Gaat Ith-rÿl ñiec i kæn /ca ŋuøetkæ dè mèt luäñ kæ kàp.
- Kuoth gòøræ ſoo be Gaat Ith-rÿl uièc i kæn /ca ŋuøetkæ de mèt luäñ kæ kàp kæ ſoo ca kæ dap ræi dueeri.
- Kuoth gòøræ ſoo bæ Gaat Ith-rÿl ñiec i kæn /ca ŋuøetkæ dè mèt luäñ kæ kàp, kæ æni Kuoth kärœa té kæ luäñ kæ kandiæn duirä mœ.

14. Kæ æ ŋu dè Gaat Ith-rÿl liu œ mi ca Päm Thii-nay thiap œ?

- Kæ ſoo Kuoth bæ piny pààm.
- Kæ ſoo Kuoth šæl æ rœ.
- Kæ ſoo Kuoth nyìiræ dueer diaal.
- Kæ ſoo Kuoth duääcæ dueer diaal kæ lià.

15. Måàr, kæ yièèl, kæ töł, kænæ mac æ nyuuth kæ kui ñukä?

- Æ ſoo Kuoth šælæ rœ.
- Æ ſoo Kuoth nyìiræ dueer diaal.
- Æ ſoo Kuoth duääcæ dueer diaal kæ lià.

-Kæ kœr kæ mëë cæ thuœk kæ ruac kæ Kuoth, cu Mu-thæth lœc thar pààm.

-Ci mààr ñöt kæ mi mààræ nhial.

-Ci yièèl ñöt kæ mi yièèlæ wii pààm.

-Ci töl mi diit ñöt kæ mi kumæ wic pààm.

-Ci päm kæliw ñöt kæ mi làthæ jæ.

-Ci Gaat Ith-rýl ro nœààn kæ päm, kæ šoo ci kæ dual ælòñ.

-Kä cu Kuoth cu ruac kæ Gaat Ith-rýl wii pààm.

-Mæmæ æ min ci Kuoth æ lar:

Kuænæ Šoth 20:1-2

1-Kä cu Kuoth rièèt titi diaal lat:

2-“Æ Šän KUÄÄR ni Kuothdu, mëë nòòñ ji raar kä Yi-jip, min la mun kuaanyä.”

-Wii Pààm Thii-nay, ci Kuoth Gaat Ith-rýl kam lueek wäl thin.

-Mæmæ æ luek in dhiamdiæn ëë ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:3

3-“Cu rœœdu möc kæ kuth kœkiæn nhiamdä.”

-Kä luik in nhiam, ci Kuoth æ lar i æ jæn bi la Kuothdan kärœa mœ.

-Kä æ ñu bi Kuoth la Kuothdan kärœa œ?

-Kæ šoo tèni Kuoth kæl thin kärœa.

-Kæ ſoo /thil ſœw Kuoth mi dœdiæn.

-Mi canæ wä pal ni yièy ti ci liu, lötæ ni ſoo ænœ canæ yièy tin ci liu kuèñ nhiam kæ Kuøeth, kæ canæ ñuøet æ mæ cu tol æn wanœ.

-Mi canæ ñäth in wal baañ, lötæ ni ſoo ænœ canæ wal baañ kueñ nhiam kæ Kuøeth, kæ canæ ñuøet æ mæ cu tol æn wanœ.

-Mi canæ guœœr ni duœpkœn æ /ci mœ duœœp Kuøeth, lötæ ni ſoo ænœ canæ puanykœn kueñ nhiam kæ Kuoth, kæ canæ ñuøet æmæ cu tol æn wanœ.

-Mi /canæ Kuoth bi nhok ſoo bæ la Kuothdan ræi nini tèèkädan, kæ canæ ñuøet æ mæ cu tol æn wanœ.

-Ci Kuoth wèè i næi diaal ca ñuøet æ mæ tol.

-Kæ tol ñutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in ræwdæ min ci Kuothæ mun:

Kuænæ Šoth 20:4-5

4-“Cu rœœdu bi tàth guàc ti cäät kæ nyin nhial kiæ piny kiæ ræi piini.

5-Cu rœœdu bi göñ kæ kæ kiæ bi kæ pal; kæ ſoo Æ šän KUÄÄR ni Kuothdu, æ šän Kuoth mi guàn tiilä, duààcä gaat kæ kui duèèri guanikiæn räth ni kæ käh in diœœkdiæn æ mäni ñuaandiæn kæ ric mi nyìirä.”

-Kæ luik in ræwdæ, ci Kuoth kœn luek i /canæ ro bi tàth guàc ti tœ jiæn kiæ pääm, kæ /canæ kæ bi pal bæ.

-Kæ æ ñu canæ ro bi tàth guàc ti ba cäät ni Kuoth œ?

-Kæ ſoo Kuoth æ Yiëë.

-Kæ kæ ſoo Kuoth /cæ cäät kæ raan, kiæ lèi, kiæ dit.

-Mi canæ pal ni tin ci Kuoth kæ cak æ /ci muœ Kuoth puœnydæ, lötæ ni šoo ænœ canæ tin ci Kuoth kæ cak kueñ nhiam kä Kuoth, kä canæ ſnuøt æ mæ cu tòl æn wanœ.

-Mi /canæ Kuoth bi pal ni ciañ, kæ guur cărikœn kiæ cär nææni ti kœñ, lötæ ni šoo canæ ſnuøt æ mæ tòl æn wanœ.

-Ci Kuoth æ lar i ci næi diaal ſnuøt æ mæ tòl.

-Kä tòl ſnutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in diœœkdiæn min ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:7

7-“Cu ciot KUÀR ni Kuothdu bi cœl baañ, kæ šoo bi KUÄÄR ram mi ciòl Jæ bañ möc kæ duer.”

-Kä luik in diœœkdiæn, ci Kuoth kœn luek i /cuœnæ Ciot Kuœth bi ciæñ æ /thil luth.

-Kä æ ſnu banæ Ciot Kuœth luœth œ?

-Kæ šoo Ciot Kuœth kænæ Kuoth æ jænæ kæl œ.

-Kæ šoo Ciot Kuœth kænæ Kuoth kæ kæl.

-Mi canæ Ciot Kuœth bi cœl kæ luth, lötæ ni šoo ænœ ciañnæ Kuoth æ /thil luth, kä canæ ſnuøt æ mæ tòl

-Mi cœalnæ Ciot Kuœth æ jiäk, lötæ ni šoo ænœ ciañnæ ni Kuoth æ jiäk, kä canæ ſnuøt æ mæ tòl.

-Jiäkæ æn šoo gat /cæ dìt luth.

-Kä jiäkæ æ lòñ mi /ci raan Kuoth luth.

-Ci Kuoth æ lar i ci næi diaal ſnuøt æ mæ tòl.

-Kä tòl ñutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in ñuaandiæn in ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:8-11

8-“Tiætæ Cäñ lœñä æ la cäñ mi gœa mi šæl rœ.

9-Kæ Nin bækæl bi lätku diaal lät thin,

10-kä Cäñ in bärœwdiæn æ cäñ lœñä KUÀR in Kuothdu. Ræidæ /thilæ lät mi bi lät, mi æ jin, kiæ gatdu kiæ nyaadu, mi æ nya lätädu kiæ wut lätädu, kiæ lèiku, kä æ mäni jääl cieendu mi tè cäñ.

11-Kæ šoo kæ nin bækæl ci KUÄÄR nhial kænæ piny cak, kæ yiër, æ mäni tin diaal tin tè ræidæ, kä cuæ cu lœœñ kæ cäñ in bärœwdiæn. Kæ kui æ mœ ci KUÄÄR cäñ in bärœwdiæn pöth kä cuæ jæ jakä šælæ rœ.”

-Kä luik in ñuaandiæn, ci Kuoth æ lar i banæ cäñ in bärœwdiæn käp æ la cäñ mi ròn kæ lœañ.

-Kä æ ñu banæ lœœñ kæ cäñ kæl kä juæk mœ?

-Kæ šoo ci Kuoth nhial kænæ piny cak kæ nin bækæl, kä cuæ cu lœœñ kæ cäñ in bärœwdiæn.

-Ci Kuoth æ lar i banæ lœœñ kæ cäñ in bärœwdiæn kæ šoo banæ càr kæ tin ci Kuoth kæ cak kæ kuidan.

-Mi /canæ bi lœœñ kæ càrnæ kæ kui Kuøeth, kä ænœ tòlnæ ni ñuøet aemæ.

-Ci Kuoth æ lar i ci næi diaal ñuøet æ mæ tòl.

-Kä tòl ñutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in dhieecdiæn:

Kuænæ Šoth 20:12

12-“Kä luth ni guur kænæ muœær, kä šoo bi tèkdu jääny wic muœæn in ci KUÄÄR ni Kuothdu jæ kam ji min bi ciëñ thin.”

-Kä luik in dhieecdiæn, ci Kuoth æ lär kœn æn šoo banæ guànikœn kænæ manikœn dhil luøeth.

-Kä æ ñu banæ guànikœn kænæ manikœn dhil luøeth œ?

-Kæ šoo ci Kuoth kœn kam guànikœn kænæ manikœn ti ba kœn pith.

-Mi /canæ guànikœn bi dhil luøeth æ yum, kä ænœ lötæ ni šoo canæ ñuøet æ mæ tòl.

-Mi /canæ manikœn bi dhil luøeth æ yum, kä ænœ lötæ ni šoo canæ ñuøet æ mæ tòl.

-Ci Kuoth æ lar i næi diaal ci kæ ñuøet æ mæ tòl.

-Kä tòl ñutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in bækæliæn in ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:13

13-“Cu raan näk.”

-Kä luik in bækæliæn, ci Kuoth kœn luek i /canæ radoediænæ bi näk.

-Kä æ ñu /canæ radoediæn bi näk œ?

-Kæ šoo Kuoth kämæ naath tèk, kä Kuoth æ jæn kärœa dè tèk wöc œ.

-Ci Kuoth wèè mi nyiærnæ radœdiæn, canæ ram æmœ näk.

-Mi canæ radœdiæn nyir baañ, lötæ ni šoo ænœ canæ ſnuøt æ mæ tòl.

-Ci Kuoth æ lar i ci næi diaal ſnuøt æ mæ tòl.

-Kä tòl ſnutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in bärœwdiæn in ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:14

14-“Cu dhòm.”

-Kä luik in bärœwdiæn, ci Kuoth kœn luek i /canæ bi tœœy kæ næi kœkiæn ti kànæ ro kuæn kæ kæ.

-Kä æ ſnu /canæ bi tœœy kæ næi kœkiæn ti kànæ ro kuæn kæ kæ mœ?

-Kæ Šoo ci Kuoth ciek kæl kàm wut kæl, kæ cæ wut kæl kàm ciek kæl.

-Ci Kuoth wèè mi wi radœdiæn býc, kæ bi gör ni tœœy kæ jæ, lötæ ni šoo ænœ canæ ſnuøt æ mæ tòl.

-Ci Kuoth æ lar i ci næi diaal ſnuøt æ mæ tòl.

-Kä tòl ſnutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

--Mæmæ æ luik in bädäkdiæn in ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:15

15-“Cu kuel.”

-Kä luik in bädäkdiæn, ci Kuoth kœn luek i /cuœnæ kuel.

-Kä æ ſnu canæ kuak nææni kœkiæn bi kual œ?

-Kæ ſoo ci Kuoth kæ möc cuœœñ i bikæ tè kæ kuak.

-Ci Kuoth wèè mi wanæ càr kæ ſoo banæ kual ni nyin nath, lötæ ni ſoo ænœ canæ kæ kual.

-Mi canæ kuak radœdiaen guic kæ wañ kual, lötæ ni ſoo ænœ canæ ſnuœt aemæ tol.

-Kä ci Kuoth æ lar i ci næi diaal ſnuœt æ mæ tol

-Kä tol ſnutæ mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in bänuandiæn in ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:16

16-“Cu guàn thieekädu bi nañ luœm kæ kac.”

-Kä luik in bänuandiæn, ci Kuoth kœn luek i /canæ kac bi lat.

-Kä æ ſnu canæ kac bi lat œ?

-Kæ ſoo kààcni /ci kæ bæk kæ Kuoth.

-Kæ ſoo kààcni bækæ kæ duèr kænæ Ciæ-tan.

-Kä mi /canæ thuæk kæliw bi lar, kœn kacnæ ni kac, kä lötæ ni šoo ænœ canæ ſnuæt æ mæ tòl

-Mi canæ thuæk ñàc, kä canæ pàk kæ läræ, lötæ ni šoo ænœ canæ ſnuæt æmæ tòl.

-Ci Kuoth wèè ci næi diaal ſnuæt æmæ tòl.

-Kä tòl ñutä mæmæ æ duäc kæ lià Bar Maac mi /Thil pèk.

-Mæmæ æ luik in wäliæn in ci Kuoth æ mun:

Kuænæ Šoth 20:17

17-“Æ lœcdú ci dit kæ nyin gœaal raami thieek kæ ji. Æ lœcdú ci dit kæ ciek guàn thieekädu, kiæ kui wut läätädæ kiæ nyaa lätdæ, thäädæ kiæ kaciidæ, kiæ ti diaal kœkiæn ti tè kæ guàn thieekädu.”

-Kä luik in wäliæn, ci Kuoth kœn luek i /canæ nyin radœdiæn bi gor kæ dit lœaac.

-Kä æ ñu /canæ nyin nææni kœkiæn bi gor kæ dit lœaac œ?

-Kæ šoo ci Kuoth kæ kàm næi kœkiæn.

-Mi gornæ ni nyin nath, lötæ ni šoo ænœ canæ ſnuæt æmæ tòl.

-Ci Kuoth æ lar i ci næi ti ñuan ñut æ mæ tòl.

-Kä tòl ñutä mæmæ æ duäc kæ Bar Maac mi /Thil pèk.

-Titi kæ kæn lueek dàñ wäl tèè ci Kuoth kæ kàm Gaat Ith-ryl.

-Kæn lueek ti ci Kuoth kæ kam Gaat Ith-ryl kæ lueek ti ci Kuoth kæ kam næi diaal.

-/Thilæ rami dè lueek Kuøeth diaal luän kæ káp.

-Canæ lueek Kuøeth diaal tol.

-Æ duäc indiæn kæ kui raami ci lueek Kuøeth dän wäl tol œ?

-Æ lià ræi Baar Maac mi /Thil pèk.

-Æ duäc indiæn mi ci raan tol ni ñut kæl kæ lueek Kuøeth?

-Æ lià Baar Maac mi /Thil pèk.

-Mi canæ lueek Kuøeth diaal yöp kæ cuoenæ kæl päl ræidiæn, ci Kuoth æ lar i canæ kæn diaal luthdiæn päl.

-Ci Ciæ-tan luth Kuøeth bäl ni kæ di ni mëe /kèn Kuoth Ciæ-tan ni juœc raar ròl nhial kænæ riali Bar Maac mi /Thil pèk ikæ kæ kuidæ?

-Kæ kæael kärœa.

-Ciæ-tan cæ duer kæ kæael kärœa, kæ cu Kuothæ cu duäc kæ lià.

-Ci jààk tè ca Ciæ-tan guœær luth Kuøeth bäl ni kæ di ni mëe /kàn kæ ni juœc raar æ Kuoth ròl nhial kænæ riali Bar Maac mi /Thil pèk kæ kuidæn ikæ?

-Kæ kæael kärœa.

-Jààk tè ca Ciæ-tan guœær duirkæ kæ kæael, cu Kuoth kæ duäc kæ lià.

-Ci A-dœm kænæ Yip luth Kuøeth bäl ni kä di ni mëë /kèn Kuoth kæ ni juøec raar ræi Kakä Æ-dýñ.

-Kä kæael kärœa.

-Kuoth šælæ rœ ælòñ kæ šoo inœ cäñæ ni duer kæl la duääcæ jæ kæ lià.

-Lueek Kuøeth cètkæ kæ nèèn.

-Kä lueek Kuøeth cètkæ kæ nèèn idi?

-Kæn nyuøethkæ kœn duèèrkœn.

-Kæn luàkæ kœn kæ šoo banæ duèèrkœn næn.

-Kä æ ſu ci Kuoth kœn kàm lueekæ mœ?

-Kæ šoo ba kœn nyuøeth niÿt, dueer tin ci thiañ lòcnikœn.

-Cèt kæ min /ci raan niÿt nhiamdæ dè næn æmäni mi cæ rœ guic kæ nèèn, inœ bæ /canæ niÿt dueeri lœaacdan de næn, æ mäni mi canæ kæ næn kæ luèèk Kuøeth.

-Ci Kuoth Gaat Ith-rýl kàm lueekæ kæ šoo bikæ niÿtdiæn næn, min mœ lœc duèèri.

-Ci Kuoth næi diaal kàm lueekæ kæ šoo bikæ ciañ duèèri kiæn næn, min mœ lœc duèèri.

-Kä kæ šoo lockœn ſuÿthkæ, /thilæ mi dènæ luäñ kæ lätni mi dè kœn nooñ nhiam Kuøeth.

-Kä kæ šoo lockœn ſuÿthkæ, /thilæ mi dènæ luäñ kæ lätni kœn käro mi dè kœn nòñ nhiam Kuøeth.

-/Canæ ñuÿth locnikœn dè mèt luäñ kæ làk.

-Kä æ ña kärœa mi dè niÿtdan lak œ?

-Æ Kuoth kärœa.